

Tavase Oy

TEKOPOHJAVESILAITOKSEN TUOTANTOALUEIDEN LUONTOTARKISTUKSET

Raportti

31.10.2011

31.10.2011

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto ja menetelmät	1
2	Tulokset.....	1
2.1	TUA1, IA1.1	1
2.2	TUA1, IA 1.2	2
2.3	TUA2, IA2.2 ja 2.3	2
2.4	TUA2, IA2.4	3
2.5	TUA3, IA 4.2	4
2.6	TUA3, KA 3.1	4
2.7	TUA3, IA4.3 ja KA3.4	5
2.8	TUA3, IA4.5	6
2.9	TUA3, IA4.4	6

31.10.2011

TAVASE OY TEKOPOHJAVESILAITOKSEN TUOTANTOALUEIDEN LUONTOTARKISTUKSET

1 Johdanto ja menetelmät

Tämän työn tarkoituksena on suorittaa luontotyyppejä ja kasvillisuutta koskevat maastoinventoinnit Tavase Oy:n tekopohjavesihankkeen 11.10.2011 päivätyn yleissuunnitelman niillä imeytysalueilla ja kaivokentillä tai ko. alueiden osilla, jotka poikkeavat aiemmista suunnitelmista. Tämä raportti sisältää selostuksen tarkistettujen alueiden luonnonympäristöstä.

Maastoinventoinnit suoritettiin 12.10.2011 eli kasvukauden lopulla, jolloin osa kasvillisuudesta on jo kuihtunutta eikä enää tunnistettavissa. Inventointitarkkuus on sen vuoksi karkeahko. Maastossa tarkistettavat alueet kierrettiin jalakaisin läpi ja kirjattiin muistiin alueen luontotyyppi- ja kasvillisuustiedot ajankohdan sallimalla tarkkuudella. Liito-oravan osalta havainnoitiin metsän soveltuvuutta lajin elinympäristöksi. Ajankohtana ei voida tehdä jätöshavainnointiin perustuvia luotettavia johtopäätöksiä siitä, onko alue liito-oravan käytössä vai ei.

2 Tulokset

2.1 TUA1, IA1.1

Imeytysalue sijoittuu harjurinteeseen, jonka länsiosan alarinteen osuus on nykyhetkellä avointa hakkuualaa (*kuva 1*). Hakatulla alueella valtalajeja ovat metsäkastikka, metsälauha ja vadelma; hakkuuaukolle on myös istutettu vastikään kuusentaimia.

Imeytysalueen itäosan ylärinteen osuus on nuorta mäntyä, koivua ja kuusta kasvavaa välisukkessiovaiheen tuoretta mustikkatyyppin kangasta. Pensaskerroksessa kasvaa em. puiden taimien lisäksi katajaa. Kenttäkerroksen valtalajit ovat metsäkastikka ja mustikka.

Alue on nuorta puustoa kasvavilta itäosiltaan liito-oravan kannalta korkeintaan kulkuyhteydeksi soveltuvaa, ja alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

Kuva 1. Imeytysalueen 1.1 hakattua länsiosaa (vasemmalla) ja puustoista itäosaa (oikealla).

31.10.2011

2.2 TUA1, IA 1.2

Imetysalue sijoittuu supan pohjalle (*kuva 2*). Alueen eteläosa on kuusivaltais-
ta välisuknessiovaiheen mustikkatyypin tuoretta kangasta, jossa sekapuuna
kasvaa koivua ja mäntyä. Puusto on aukkoista ja toisaalta paikoin tiheää.
Kenttäkerroksen valtalajeja ovat metsäkastikka, mustikka ja puolukka. Alueen
pohjoisosassa supan pohja on avointa ja heinävaltaista, kun taas rinneosuus
kasvaa varttunutta mustikkatyypin tuoreen kankaan kuusikkoa.

Alueen länsiosan rinnekuusikko on liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä,
mutta alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä. Alue on tarkistettu
myös kevättalvella 2003, jolloin alueelta ei myöskään löydetty merkkejä lajis-
ta.

Kuva 2. Imetysalueen 1.2 eteläosaa (vasemmalla) ja pohjoisosaa (oikealla).

Kuva 3. Natura-alueita imeytysalueiden 2.2 ja 2.3 rajalla (vasemmalla) ja imeytysalueiden nuorta sekametsää (oikealla).

2.3 TUA2, IA2.2 ja 2.3

Imeytysalueiden 2.3 ja 2.3 osalta tarkistettiin imeytysalueiden ja Natura-
alueen välinen raja Natura-alueelle mahdollisesti aiheutuvan reunavaikutuk-
sen arvioimiseksi. Imeytysalueiden ja Natura-alueen välinen rajavyöhyke on
puustoltaan nuorta – varttuvaa väljää mustikkatyypin tuoretta mäntykangasta
ja osittain puolukkatyyppin kuivahkoa mäntykangasta (*kuva 3*). Pensaskerrok-

31.10.2011

sessä kasvaa katajaa ja kenttäkerroksen valtalajeja ovat mustikka, puolukka, kanerva, lampaannata ja metsälauha. Imeytysalueet 2.2 ja 2.3 ovat puustoltaan nuorta ja tiheää tuoretta mänty-kuusi-koivukangasta. Alue on liito-oravan kannalta korkeintaan kulkuyhteydeksi soveltuvaa, ja alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

2.4 TUA2, IA2.4

Imeytysalueen länsireunalla on tasaikäistä, varttuvaa männikköä, jonka kasvillisuustyyppi on puolukkatyyppin kuivahko mäntykangas (*kuva 4*). Pensaskeroksessa kasvaa kuusentaimia ja katajaa. Kenttäkerroksen valtalajit ovat puolukka, kanerva ja lampaannata.

Suurin osa alueesta eli sen keski- ja pohjoisosat ovat tuoretta mustikkatyyppin havu – lehtipuukangasta, jonka puustoa ovat mänty, kuusi, koivu ja harmaaleppä. Pensaskeroksessa kasvaa em. puiden taimia, pihlajaa, vadelmaa ja korpipaatsamaa. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat mustikka, puolukka, metsäkastikka, vanamo, lillukka ja sananjalka.

Alueen itä- ja kaakkoisosassa tuore sekapuukangas vaihtuu mustikka – käenkaalityypin lehtomaiseksi kuusikankaaksi. Lehtomaisen kankaan kuusikko on vaihtelevan ikäistä, osittain vanhaa, ja alueen itärajalla järeää. Alueen itäosissa kuusikon sekapuuna kasvaa haapaa ja osa haavoista on vanhoja ja järeitä. Lehtomaisen kankaan pensaskerroksen lajistoa ovat korpipaatsama, taikinarja, vadelma. Kenttäkerros on monipuolinen ja ilmentää mosaiikkimaisesti paikoin jopa lehtoa: mustikka, oranmarja, käenkaali, kieli, metsäalvejuuri, kivikkoalvejuuri, isoalvejuuri, metsäimarre, korpi-imarre, sinivuokko, lillukka, metsäorvokki, ahomansikka, sormisara, nuokkuhelmikkä, tesma ja riidenlieko. Pohjakeroksessa kasvaa lehtomaisille kankaille ja lehdoille tyyppisiä lehväsammalia kuten metsäliekosammalta, ruusukesammalta ja palmusammalta.

Alueen itäosan haapaa kasvava vanha kuusimetsä on liito-oravalle hyvin soveltuvaa elinympäristöä ja alueen läheisyydessä Punamultalukossa vuonna 2002 tehdyllä liito-oravan havaintopaikalla on edelleen liito-oravalle soveltuva metsää. On siis mahdollista, että alueella esiintyy liito-oravaa, mitä ei kyetty lokakuuisella maastokäynnillä todentamaan. Alueelta etsittiin liito-oravan jätöspapanoita niitä löytämättä, mutta toisaalta sateisen syksyn jälkeen mahdolliset papanat olisivat hyvin vaikeasti havaittavissa.

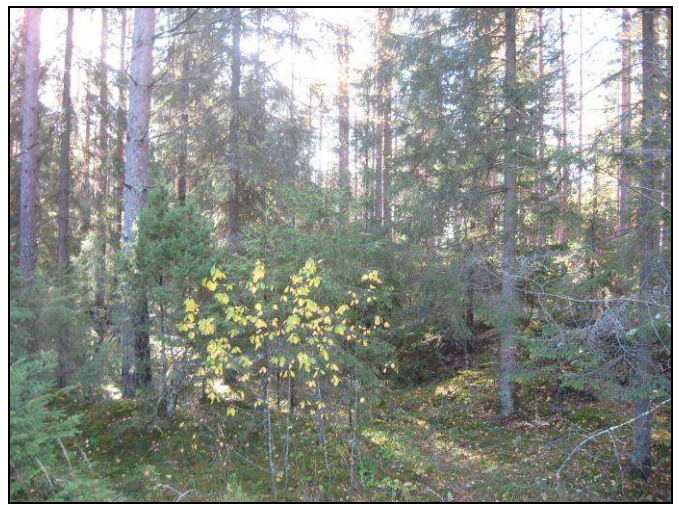
Kuva 4. Imeytysalueen 2.4 länsiosan mäntykangasta (vasemmalla) ja itäosan lehtomaista kuusikangasta (oikealla)

31.10.2011

2.5 TUA3, IA 4.2

Alue on Taustialantien varrella sijaitsevaa tuoretta mustikkatyypin mäntykangasta (kuva 5). Alue suurimmaksi osaksi hakattu ja kasvaa nykyisellään nuorta matalaa taimikkoa. Taimikossa kasvaa heinää, sananjalkaa ja lehtipuuvessakkoa, jota oli ennen maastokäyntiä raivattu. Alueen länsiosassa on hakkaamaton kuvio nuorehkoa tuoretta mustikkatyypin männikköä, jossa kasvaa myös kuusta, koivua ja katajaa sekä kenttäkerroksessa mustikkaa, puolukkaa, metsäalvejuurta, metsälauhaa, ahomataraa, salokeltanoa, kieloa, kalliokieloa, ahomansikkaa, metsäkastikkaa ja nuokkotalvikkia. Alueen lounaisrajalla rinteessä tuoreen kankaan puusto vaihtuu kuusivaltaiseksi.

Alueen lounaisreunan rinnekuusikko on liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä, mutta alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

Kuva 5. Imeytysalue 4.2 on suurimmaksi osaksi hyvin nuorta mäntytaimikkoa (vasemmalla); länsireunan harjanteella kasvaa nuorehkoa männikköä (oikealla) ja vanhempaa kuusikkoa.

Kuva 6. Kaivokentällä 3.1 sijaitsee virkistysreittejä (vasemmalla); muutoin alue on mäntyvaltaista kangasmetsää (oikealla).

2.6 TUA3, KA 3.1

Alue on vilkkaassa virkistyskäytössä olevaa tuoretta mustikkatyypin ja kuivahkoa puolukkatyypin mäntykangasta (kuva 6). Alueella sijaitsee patikointi- ja hiihtoreittejä. Puusto on varttunutta männikköä, jossa sekapuuna kasvaa

31.10.2011

koivua, kuusta ja haapaa. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa ja kenttäkerroksessa puolukkaa, mustikkaa, kanervaa, sananjalkaa ja metsälauhaa.

Alue on liito-oravan kannalta korkeintaan kulkuyhteydeksi soveltuvaa, ja alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

2.7 TUA3, IA4.3 ja KA3.4

Imeytysalue ja kaivoalue sijaitsevat lähekkäin samanlaisella luontotyyppikuvilla (*kuva 7*). Alueet sijaitsevat omakotitalojen pihapiirien ja jyrkän harjuriin-teen välissä loivalla rinneosuudella, joka on tuoretta mustikkatyypin sekapuukangasta. Puusto koostuu kuusesta, koivusta, männystä ja haavasta. Pensaskerroksessa kasvaa em. puiden taimia sekä katajaa ja pihlajaa; kenttäkerroksen valtalajit ovat mustikka ja metsäkastikka.

Alue on liito-oravan elinympäristöksi soveltuvaa, mutta alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

Kuva 7. Imeytysalueen 4.3 (vasemmalla) ja kaivokentän 3.4 (oikealla) tuoretta sekapuukangasta.

Kuva 8. Imeytysalueen 4.5 reunaa vesitornille johtavan tien vierellä (vasemmalla) ja alueen vanhaa väljää männikköä (oikealla).

31.10.2011

2.8 TUA3, IA4.5

Alue on vanhaa mäntyä ja nuorta haapaa kasvavaa tuoretta mustikkatyypin kangasta (*kuva 8*). Pensaskerroksessa kasvaa taikinamarjaa ja nuorta haapaa. Kenttäkerros on heinittynyttä ja mustikan ohella alueella kasvaa metsäkastikkaa, mäkilehtolustetta, ahomansikkaa, nurmitädykettä, sinivuokkoa, ahomataraa, metsäkurjenpolvea ja salokeltanoa. Alueen sijaitsee maisemallisesti merkittävällä harjun laella.

Alue on liito-oravan kannalta korkeintaan kulkuyhteydeksi soveltuvaa, ja alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

2.9 TUA3, IA4.4

Alue on nuorehkoa – varttunutta tuoretta mustikkatyypin kuusikangasta, jossa kasvaa sekapuuna koivua ja mäntyä sekä haapaa (*kuva 9*). Pensaskerroksessa kasvaa em. puiden taimia sekä katajaa. Kenttäkerroksen valtalajit ovat mustikka, puolukka, metsälauha ja sananjalka.

Alue on liito-oravan elinympäristöksi soveltuvaa, mutta alueelta ei löydetty merkkejä lajin esiintymisestä.

Kuva 9. Imeytysalueen 4.4 maastoa alueen keskellä (vasemmalla) ja länsikärjen pienessä supassa (oikealla).

FCG Finnish Consulting Group Oy

Hyväksynyt:

Jani Sillanpää
aluepäällikkö, FM, ins. AMK.

Laatinut:

Marja Nuottajärvi
projektipäällikkö, FM (biologi)